

KOMUNÁLNE VOLBY 2026 - OBVOD Č. 1

LUCIIN PROGRAM

20. Lucia MALAST, Ing., 32 r., metodička, nezávislá kandidátka

ZÁKLADNÁ MYŠLIENKA

Peniaze na rozvoj miest sú. Otázka je, ako ich dostať do Piešťan. A to sa nerozhoduje utedy, keď vyjde výzva, ale roky predtým.

Mesto sa nemôže riadiť tým, čo práve horí. Potrebujeme vedieť, kam chceme Piešťany dostať o päť až desať rokov. Nové zastupiteľstvo musí mať jasné priority a musí spolupracovať. Poslanec má vedieť, čo sa chystá, čo nás čaká a na čom sa vieme zhodnúť.

Toto je moja robota. Celý pracovný život som úradníčka na strane, ktorá tie peniaze rozdeľuje. Viem, ako sa nastavujú výzvy, poznám legislatívu k fondom EÚ, viem, čo sa pri žiadostiach posudzuje a kde bývajú najčastejšie problémy. Tie skúsenosti chcem použiť doma.

Môj program stojí na troch veciach, ktoré sa dajú presadzovať aj z pozície poslankyne:

- **Plán:** Prejsť, čo je rozpracované, a postaviť priority na ďalšie roky. A vedieť, s kým sa spojiť pri veciach, ktoré mesto samo neutiahne.
- **Zdroje:** Vedieť si vybrať správne výzvy a mať pripravené projekty. Dobrý projekt napísať nie je ťažké. Dôležité je byť pripravený skôr, ako sa výzva otvorí.
- **Verejný priestor:** Ihriská, športoviská a priestory pre deti, rodiny a mladých. Nie iba aby tam boli, ale aby boli kvalitné a zodpovedali tomu, ako ich ľudia naozaj používajú.

VÝCHODISKO

Mesto investuje najmä z vlastného: V rozpočte na rok 2026 má mesto naplánované kapitálové výdavky takmer 12 miliónov eur. Otázkou však je, z akých zdrojov chce tieto investície financovať. Investície si z veľkej časti platíme sami. Každé euro zvonka je euro, ktoré nemusíme zobrať odinakiaľ.

Éra financovania z Plánu obnovy sa práve skončila: Obdobie Plánu obnovy sa postupne uzatvára a pre mesto bude dôležité pripraviť sa na ďalšie možnosti financovania. Chceme, aby Piešťany mali kvalitne pripravené projekty a dokázali včas využívať dostupné eurofondy aj nové programové obdobie.

Eurofondy už dávno nie sú len chodníky a cesty: Tie sa dali financovať v prvých rokoch. Dnes smerujú do digitalizácie, energetiky, zelených projektov, výskumu a inovácií a do konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov. Preto sa treba na rozvoj mesta pozeráť dlhodobo. Čo nám prinesie energetická úspora mestských budov, digitalizácia služieb, podpora domácich podnikov.

Mesto na veľa vecí nestačí samo: Osvetlenie valu, nábrežie Váhu, cyklotrasa okolo Sĺňavy, bývalý kemping pri Lodenici. Sú to veci, ktoré štví aj mňa. Treba vedieť, s kým sa spojiť, či je to župa, Povodie Váhu, okolité obce alebo ministerstvo, kde sú na to peniaze a kto má kompetenciu konať.

Mesto má rozvojový dokument, ktorý treba naplniť: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2026 až 2032 je aktualizovaný a schválený. Je to zoznam toho, čo chceme. Teraz sa rozhoduje, či to bude aj zoznam toho, čo naozaj urobíme.

ČO HOVORIA DÁTA

Čísla, z ktorých vychádzam. Časť je z rozpočtu nášho mesta, časť z toho, ako sa dnes financujú mestá v Európe.

AKO NA TOM PIEŠŤANY SÚ

- **Rozpočet mesta na rok 2026 je takmer 50 miliónov eur a je prebytkový:** Príjmy 49,82 milióna, výdavky 49,78 milióna, prebytok necelých 27-tisíc eur. Bežné príjmy sú 37,19 milióna, bežné výdavky 36,11 milióna.
- **Kapitálové výdavky sú 11,92 milióna eur, kapitálové príjmy 1,46 milióna:** Na krytie investícií mesto použije aj rezervný fond. Toto je to miesto, kde sa dá zlepšiť práca s externými zdrojmi.
- **Že to ide, ukazujú aj úspešné projekty:** Cyklochodník Pod Párovcami je aj s grantom investícia za takmer 3,5 milióna eur.

AKO SA DNES FINANCUJÚ MESTÁ

- **Grant ako páka, nie ako celá suma:** Mestá prestávajú používať európske peniaze ako stopercentnú dotáciu na jeden projekt. Používajú ich na zníženie rizika investície, čím pritiahnu súkromného spoluinvestora. Z jedného milióna z fondov tak vznikne projekt za štyri až päť miliónov.
- **Platí sa za výsledok, nie za papier:** Verejné obstarávanie sa posúva od zmlúv za odpracovaný čas k zmluvám, kde dodávateľ garantuje výsledok. A pri obstarávaní sa počítajú náklady na celý životný cyklus, nielen nákupná cena.
- **Energetika je investícia, ktorá sa vracia:** Mestá zakladajú komunitné zdieľanie energie zo solárnych / fotovoltických panelov na vlastných budovách, školách a parkoviskách. Úspora na energiách spláca investíciu a prebytok sa vracia do rozpočtu.
- **Pravidelná revízia výdavkov:** Dobré spravované mestá systematicky prehodnocujú, čo im ktorý program prináša, a uvoľnený priestor presúvajú na priority. Nie raz za volebné obdobie, priebežne.
- **Verejné euro ťahá súkromné:** Mestá dnes nefinancujú veľké projekty len z vlastného. Verejnú investíciu používajú ako multiplikátor, ktorý pritiahne súkromný kapitál. Podľa dát dokáže jedno verejné euro zmobilizovať v priemere tri eurá zo súkromných zdrojov.
- **Hodnota územia ako zdroj:** Kodaň postavila metro bez masívneho dlhu tak, že zlúčila a predala pozemky okolo budúcich staníc. Hodnotu, ktorú tým pozemkom priniesla nová infraštruktúra, mesto premenilo priamo na jej zaplatenie.
- **Mesto ako kurátor, nie ako developer:** Samospráva nastaví jasnú a stabilnú koncepciu územia a jeho podoby, samotné doručenie a financovanie však prenechá partnerovi, ktorý sa vie hýbať rýchlejšie. Riziká aj výnosy si definujú vopred a férovo.
- **Šetriť sa dá aj tým, čo nekupujeme:** Predlžovanie životnosti majetku, opravy a repasovanie namiesto nákupu nového šetrí mestu peniaze každý rok. Napríklad výsadba zelene nie je estetický luxus, je to prevencia budúcich nákladov na horúčavy.

ČO SA DEJE S EURÓPSKYMÍ PENIAZMI

- **Plán obnovy sa uzatvára:** Slovensko vstupuje do záverečnej fázy realizácie Plánu obnovy, pričom jeho jednotlivé míľniky a financovanie sa dokončujú v priebehu roka 2026.
- **Ťažisko sa presúva späť na klasické eurofondy:** A na nové programové obdobie 2028 až 2034, kde sa systém zjednodušuje a dôraz je na výsledok. Pripravovať sa naň treba teraz, nie keď vyjde prvá výzva.

Dobrý projekt napísať nie je ťažké. Dôležité je vedieť si vybrať správnu výzvu a mať projekt hotový skôr, ako sa výzva otvorí.

PILIER 1: PLÁN

Nechcem, aby sa mesto riadilo systémom, že riešime to, čo nám práve padá na hlavu. Bez plánu sa peniaze mínajú na to, čo je najhlasnejšie, a nie na to, čo je najdôležitejšie.

Prejsť, čo je rozpracované: Chcem prejsť všetky rozpracované, nedokončené a neúspešné projekty mesta a zrozumiteľne povedať, kde sme, čo sa pokazilo a čo sa s tým ešte dá urobiť. Bez tohto sa plánuje naslepo.

Postaviť priority na päť až desať rokov: Čo chceme financovať z fondov, čo dokážeme zaplatiť z vlastných peňazí a čo má pre Piešťany najväčší zmysel. Rozvojový program mesta na roky 2026 až 2032 už máme, treba ho premeniť na poradie krokov a na rozpočet.

Vedieť, s kým sa spojiť: Osvetlenie valu, nábrežie Váhu, cyklotrasa okolo Sĺňavy, bývalý kemping pri Lodenici. Pri každej z týchto vecí treba vedieť, či je partnerom župa, Povodie Váhu, okolitá obec alebo ministerstvo, kde sú peniaze a kto má kompetenciu. Neverím a ani nechcem počuť, že sa to nedá.

Pýtať sa na návratnosť pred prvým eurom: Pri veľkých investíciách chcem vidieť, čo to mestu prinesie a koľko to bude stáť v prevádzke o päť rokov. A pri obstarávaní počítať náklady na celý životný cyklus a kvalitu vykonaných prác, nielen najnižšiu cenu.

Držať v zastupiteľstve jednu líniu: Poslanci majú vedieť, čo sa chystá a čo nás čaká. Zastupiteľstvo má mať dlhodobú víziu a nie kopať každý za svoje úzko profilované projekty.

PILIER 2: ZDROJE

Toto je moja primárna téma a robím ju každý deň. Nie z pozície mesta, ktoré žiada, ale z pozície úradu, ktorý žiadosti posudzuje. Viem, ako to vyzerá z druhej strany stola.

Vyberať správne výzvy: Nie hlásiť sa všade, kde sa dá, ale tam, kde má mesto reálnu šancu a kde to sedí do jeho priorít. Viem rýchlo posúdiť, čo má zmysel a čo je strata času a peňazí.

Mať projekty pripravené dopredu: Projektová dokumentácia, povolenia, majetkové vzťahy. To sú veci, ktoré rozhodujú, či mesto stihne výzvu alebo len smutne pozerá. Preto treba sledovať, čo vláda schvaľuje na nasledujúce programové obdobie, a reagovať už vo chvíli, keď sa objaví oficiálny dokument.

Postrážiť, čo sa pri žiadostiach posudzuje: Poznám legislatívu k fondom EÚ, viem, kde býva najčastejšie problém a čo žiadosť najčastejšie zhodí. Chcem byť ten hlas v zastupiteľstve, ktorý sa na to pýta skôr, než sa niečo podá.

Pripraviť sa na roky 2028 až 2034: Toto je práca na tri roky dopredu. Zmapovať potreby, mať hotové stratégie a projektové kapacity. Mestá, ktoré to spravia, si vyberú. Ostatné budú čakať a pýtať sa, prečo Brezno, Malacky alebo Trnava dokážu to, čo my nie.

Nemyslieť len na dotáciu: Energetické úspory mestských budov, digitalizácia služieb a podpora domácich podnikov sú investície, ktoré sa mestu vracajú aj po skončení grantu. Práve na tieto oblasti dnes európske peniaze smerujú.

Ukázať ľuďom, ako sa píše dobrý projekt: Informácie o možnostiach financovania dnes často zostávajú dostupné najmä tým, ktorí sa v tejto oblasti už orientujú. To je škoda. Vidím priestor, ako ich zrozumiteľnejšie priblížiť ľuďom, ktorí ich môžu reálne využiť – malým podnikom, živnostníkom, klubom, školám či občianskym združeniam. Môže ísť o praktické informácie o tom, kde výzvy hľadať, čo žiadosť skutočne vyžaduje, aké bývajú najčastejšie dôvody zamietnutia a

kedy sa do prípravy projektu naopak neoplatí investovať čas a energiu. Nie je to raketová veda – často len chýba niekto, kto tieto informácie vysvetlí ľudsky a prakticky.

PILIER 3: VEREJNÝ PRIESTOR

Toto je moja osobná téma. Mám malú dcéru a veľa času trávim vonku na ihriskách. Človek potom oveľa viac vníma, v akom stave sú detské ihriská, športoviská a verejné priestory.

Pozerať sa na ihriská komplexne: Nielen z hľadiska bezpečnosti, ale aj funkčnosti a vzhľadu. Ihrisko v parku pri kine je dobrý príklad. Je na nádhernom mieste pod stromami a pritom je poskladané z náhodných prvkov, ktoré spolu nefungujú, a časť býva pokazená.

Nie iba mať, ale mať kvalitné: Otázka nie je, či tam nejaké ihrisko máme. Otázka je, či zodpovedá tomu, ako ho ľudia naozaj používajú a či je bezpečné.

Priestor pre staršie deti a mládež: Kde môžu športovať, stretávať sa a tráviť voľný čas. Toto nám chýba viac ako čokoľvek iné.

Podržať nápad, ktorý prišiel od mladých: Počula som o nápade tínedžerov na klubovňu a prišlo mi to skvelé. Ak sú v meste mladí ľudia, ktorí chcú niečo vytvoriť pre seba a svojich rovesníkov, mesto má byť súčinné. Priestorom, prepojením ľudí, financovaním alebo hľadaním vhodných zdrojov. Nemusi všetko robiť mesto samo, ale keď vznikne dobrý nápad, má vedieť pomôcť, aby sa aj zrealizoval.

Školy ako priorita: Chcem, aby naše deti mali kvalitné školy s moderným vybavením. Obnova škôl a znižovanie ich energetickej náročnosti je zároveň presne tá oblasť, kde sa dá siahnuť po externých zdrojoch.

Prečo to celé funguje: Tieto tri veci na seba nadväzujú. Plán povie, čo chceme. Zdroje povedia, z čoho to zaplatíme. A verejný priestor je to, čo z toho ľudia uvidia a použijú. Bez plánu sa peniaze minú nazmar, bez peňazí ostane plán na papieri a bez výsledku v uliciach nikto neuverí ani jednému.

AKO TO CHCEM ROBIŤ

Bez konfliktu záujmov: Nechcem písať projekty pre mesto ani na tom zarábať. Chcem svoje skúsenosti dať mestu ako poslankyňa, teda pri výbere výziev, pri kontrole a pri rozhodovaní o smerovaní.

Dlhodobý, nie po výzvach: Naučila som sa jednu vec. Treba premýšľať dlhodobo a pýtať sa na všetko dostupné. To je celé tajomstvo miest, ktoré sa posunuli.

Zrozumiteľne: Mesto musí vedieť vysvetliť svoje rozhodnutia a otvorene povedať, čo sa práve robí, čo sa dá urobiť a prečo niečo nejde. Nesľubujem, že na všetko existuje jednoduché, rýchle alebo lacné riešenie. Ako to vyzerá v praxi, ukazuje napríklad Trnava na planujmesto.trnava.sk, kde má mesto pokope svoje projekty, ich rozpočty, stav realizácie aj mapu podľa štvrtí, a vysvetlené aj to, ako mestský rozpočet vôbec funguje. Presne toto chcem, aby mali Piešťanci.

Poradie krokov: Najprv audit toho, čo je rozpracované, aby sme vedeli, kde stojíme. Potom zoznam priorít a k nim zoznam výziev a zdrojov, do ktorých sa mesto ide hlásiť. Súbežne príprava projektovej dokumentácie na to, čo chceme stihnúť v novom období, a komplexný pohľad na verejné priestory.

KTO SOM

Mám 32 rokov. Som mama, manželka a lokálpatriotka. Vyštudovala som medzinárodné ekonomické vzťahy a hospodársku diplomáciu na Ekonomickej univerzite v Bratislave, inžinierske štúdium s červeným diplomom. Po škole som sa vrátila. Nie preto, že by som nemala

kam ísť, ale preto, že Piešťany som si vybrala vedome. Profesijne sa pohybujem v štátnej správe pri eurofondoch a Pláne obnovy. Pracovala som na Ministerstve hospodárstva pri posudzovaní projektov a žiadostí o nenávratný finančný príspevok, na Úrade vlády ako metodička Plánu obnovy, kde som participovala na príprave systému implementácie, vzorov dokumentov a auditov a na Ministerstve investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie ako odborná hodnotiteľka. Som metodička a viem, ako má vyzeráť dobrý projekt. Ktorý návrh má šancu uspieť a prečo iný neprejde ani prvým sitom.

Ďakujem, že ste to prečítali až sem. Som Lucia Malast. Kandidátka na poslankyňu mestského zastupiteľstva v Piešťanoch za obvod č. 1. Som tímový hráč a mám víziu, ktorú nezdieľam sama. Teraz je na vás, či mi prejavíte dôveru vo voľbách, počkáte si na moje výsledky a poviete o tom ďalej. ☺